

وزارت صنایع و معادن

تاریخ: ۱۳۸۹/۵/۲۱
شماره: ۱۷۰۱۲۲/۶۰
پیوست:

جناب آقای یکه زارع مدیر عامل محترم شرکت ایران خودرو دیزل
 جناب آقای ملک مدیر عامل محترم شرکت سایپا دیزل
 جناب آقای ریاحی مدیر عامل محترم شرکت زامیاد
 جناب آقای چوپانکاره مدیر عامل محترم شرکت شهاب خودرو
 جناب آقای اسفنجی مدیر عامل محترم شرکت ارس خودرو دیزل
 جناب آقای میرزا حسینی مدیر عامل محترم رخش خودرو دیزل
 جناب آقای ناصری مدیر عامل محترم شرکت آکیا دویچ
 جناب آقای فرج پور مدیر عامل محترم شرکت کاریزان خودرو
 جناب آقای تهرانی مدیر عامل محترم شرکت رانیران
 جناب آقای اکبری مدیر عامل محترم شرکت عقاب
 جناب آقای مرتضوی مدیر عامل محترم پیشرو یدک
 جناب آقای هراتی فر مدیر عامل محترم شرکت بهمن دیزل
 جناب آقای مومنی مدیر عامل محترم شرکت سیر و سفر رخش
 جناب آقای کریمی مدیر عامل محترم شرکت یاوران خودرو شرق
 جناب آقای محجل شجا مدیر عامل محترم خودروهای دیزلی آذربایجان
 جناب آقای کاشانی مدیر عامل محترم آریا دیزل موتور
 جناب آقای پورغفار مدیر عامل محترم شرکت ستاره نیک آریا (اسنا)
 باسلام و احترام،

بدینوسیله آئین نامه ارتقاء کیفیت خودروهای تجاری ، قطعات و مجموعه های مرتبط (کشنده ، کامیون ، کامیونت ، اتوبوس ، میدی باس، مینی باس) که در شورای سیاستگذاری خودرو تصویب گردیده است، جهت اجرا ابلاغ می گردد. دستور فرمائید ضمن رعایت مفاد دستورالعمل و همکاریهای مناسب با مجریان ذیربط، گزارش اقدامات انجام شده را ماهیانه به این دفتر اعلام نمایند.

محسن صالحی نیا
 مدیر کل صنایع ماشین سازی و نیرو محرکه

رونوشت:

جناب آقای روغنی معاون محترم امور صنایع و اقتصادی جهت استحضار
 جناب آقای هدایت معاون محترم وزیر و رئیس هیئت عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران جهت استحضار و صدور دستور اقدام لازم

جناب آقای نعمت بخش دبیر محترم انجمن خودروسازان جهت ملاحظه و اقدام لازم
 جناب آقای قناتی مدیر عامل محترم شرکت بازرسی، کیفیت و استاندارد ایران جهت اقدام لازم
 دفتر ماشین سازی و نیرو محرکه
 وهبی - پیش نویس ۵۴۸۳۴۵

"بسمه تعالی"

آئین نامه ارتقاء کیفیت خودروهای تجاری ، قطعات و مجموعه های مرتبط

سید شریانی

(مصوب شورای میاستگذاری صنعت خودرو مورخ .../.../۱۳۸۹ جلسه شماره ...)

۱- هدف:

هدف از تدوین این آئین نامه ، ارتقاء کیفیت خودروهای تجاری ، قطعات و مجموعه های مرتبط برای دستیابی به اهداف صنعت خودرو در افق ۱۴۰۴ ، بر مبنای استانداردهای مصوب و آئین نامه های ابلاغی از سوی وزارت صنایع و معادن بوده و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.

۲- دامنه کاربرد:

به عرضه کنندگان خودروهای تجاری (کشنده ، کامیون ، کامیونت ، اتوبوس ، میدی باس و مینی بوس) ، وسایل نقلیه یدک شونده ، قطعات و مجموعه های مرتبط مشمول این آئین نامه می باشند.

۳- مسئولیت اجرا:

۱-۳- مسئولیت اجرای مفاد این آئین نامه بر عهده کلیه عرضه کنندگان خودرو ، وسایل نقلیه یدک شونده و قطعات و مجموعه های مرتبط می باشد.

۲-۳- مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این آئین نامه بر عهده وزارت صنایع و معادن می باشد.

۴- تعاریف

۱-۴- عرضه کنندگان: به تولید کنندگان یا وارد کنندگان خودرو، وسایل نقلیه یدک شونده ، قطعات و مجموعه های مرتبط ، اطلاق می گردد.

۲-۴- محصول با نشان تجاری داخلی: به محصولی اطلاق می شود که با نشان تجاری متعلق به خودروساز داخلی تولید و عرضه می شود.

۳-۴- محصول با نشان تجاری خارجی: به محصولی اطلاق می شود که با نشان تجاری خارجی تولید و عرضه می شود.

۴-۴- محصول جدید: به محصولی اطلاق می شود که با قوای محرکه یا بدنه و تزئینات (داخل و خارج خودرو) کاملاً جدید تولید و عرضه شود.

۴-۵ PPM برکنشی از خودروساز: تعداد مردودی از کل قطعات تحویلی (ازقطعه ساز یا شرکت تامین کننده) به خودروساز (شامل دریافت کالا و خط تولید) تقسیم بر تعداد کل محموله تحویلی در مقیاس یک میلیون می باشد.

۴-۶- C/100 سه ماهه: تعداد قطعات تعویضی در شبکه خدمات پس از فروش برای ۱۰۰ دستگاه خودرو در دوره سه ماه پس از تحویل خودرو به مشتری می باشد.

۴-۷- C/100 دوران تضمین: تعداد قطعات تعویضی در شبکه خدمات پس از فروش برای ۱۰۰ دستگاه خودرو در دوره دوران تضمین می باشد

۴-۸- قطعه/ مجموعه ساز: به تولید کنندگانی اطلاق میشود که دارای مجموعه عوامل تولید و مونتاژ قطعه/ مجموعه و همچنین سیستم های مدیریت کیفیت، لجستیک، مالی، کنترل پروژه و تحقیق و توسعه محصول باشند.

۴-۹- قطعه - سازنده: به شماره قطعه (کد کالا) که توسط یک سازنده خاص تولید میگردد، اطلاق میشود.

۴-۱۰- وسیله نقلیه یدک شونده: به وسیله نقلیه ای که به خودرو کشنده متصل شده و دارای انواع مختلف از جمله تریلر و نیم تریلر، تیغه تانکر و.. اطلاق میشود

۵- ضوابط و شرایط ارتقاء کیفیت

۵-۱- توسعه و تولید محصولات جدید: خودروسازان موظفند، برنامه توسعه محصول و جایگزینی تولیدات جاری خود را با محصولات جدید، طی ۳ ماه از تاریخ ابلاغ این آئین نامه به وزارت صنایع و معادن ارائه نمایند. این برنامه باید بگونه ای باشد که:

۵-۱-۱- محصولات با نشان تجاری داخلی: از ابتدای سال ۱۳۹۵، عمر این محصولات از زمان اولین عرضه آنها در داخل کشور حداکثر از ۱۲ سال تجاوز نماید.

۵-۱-۲- محصولات با نشان تجاری خارجی: از ابتدای سال ۱۳۹۵، عمر این محصولات از زمان اولین عرضه آنها در داخل کشور حداکثر از ۱۰ سال تجاوز نماید. در صورت تغییر نشان این محصولات به نشان تجاری داخلی، با احتساب مدت زمان تولید تحت نشان تجاری خارجی، مجموعاً تا سقف دوازده سال عرضه این محصولات امکان پذیر می باشد.

بشماره: از سال ۱۳۹۰ کلیه محصولات جدید با نشان تجاری خارجی که از عرضه آنها توسط شرکت صاحب نشان تجاری، پیش از ۳ سال گذشته باشد، اجازه تولید در داخل کشور را نخواهند داشت.

۵-۲- رعایت استانداردها و آیین نامه های ابلاغی

۵-۲-۱- تأیید نوع خودرو: کلیه عرضه کنندگان خودرو و وسایل نقلیه یدک شونده از ابتدای مهرماه ۱۳۸۹ ملزم به انجام آزمونهای استاندارد مصوب تأیید نوع و اخذ تأییدیه از سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می باشند.

۵-۲-۲- تطابق تولید: کلیه عرضه کنندگان خودرو و وسایل نقلیه یدک شونده تا انتهای سال ۱۳۸۹ ملزم به تهیه مستندات اجرایی تطابق تولید (COP) و ارائه آنها به سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران جهت اخذ تأییدیه می باشند.

۵-۲-۳- کنترل میزان آلاینده های و مصرف سوخت خودروها: کلیه عرضه کنندگان خودرو ملزم به رعایت استانداردهای آلاینده های مصوب در مراحل تأیید نوع و تطابق تولید و ارائه تأییدیه های لازم به سازمان حفاظت محیط زیست می باشند.

تبصره: وزارت صنایع و معادن از شماره گذاری خودروها و وسایل نقلیه یدک شونده غیر منطبق با مفاد بندهای ۵-۲-۱ تا ۵-۲-۳ جلوگیری می نماید.

۵-۲-۴- ارزشیابی خودرو: کلیه عرضه کنندگان خودرو موظفند نسبت به افزایش کیفیت محصولات خود به گونه ای برنامه ریزی و اقدام نمایند که اهداف تعیین شده در جدول ذیل محقق گردد.

سطوح ارزشیابی ترکیبی خودرو

سال ۹۲	سال ۹۱	سال ۹۰	سال ۸۹	ارزشیابی خودروهای تجاری
خیلی خوب	خیلی خوب	خیلی خوب	خیلی خوب	
خوب	خوب	خوب	خوب	
		قابل قبول	قابل قبول	
			حداقل قابل قبول	

۵-۳- کیفیت قطعات و مجموعه های خودرو

۵-۳-۱- C/100 سه ماهه و دوران تضمین: پایش این شاخص ها تا پایان آذر ماه سال ۸۹ انجام شده و میانگین وزنی آنها برای سال ۸۹ اعلام خواهد شد. این ارقام پس از تأیید وزارت صنایع و معادن، مبنای برنامه ریزی و اقدام کلیه عرضه کنندگان خودرو می باشد. مقدار این شاخص از سال ۹۰ باید بطور سالانه ۱۵٪ نسبت به سال قبل بهبود داشته باشد.

۵-۳-۲ PPM برگشتی از خودروساز : مقادیر شاخص PPM برگشتی از خودروساز مطابق جدول زیر میباشد .

شاخص PPM برگشتی از خودروساز		۸۹	۹۰	۹۱
مقدار متوسط	۶۰۰۰	۴۵۰۰	۲۰۰۰	
مقدار حداکثر	۱۰۰۰۰	۷۵۰۰	۵۰۰۰	

۵-۳-۳- مسئولیت عرضه کنندگان قطعات / مجموعه ها : کلیه عرضه کنندگان قطعات و مجموعه های خودرو موظف به تضمین کیفیت محصولات خود در طول دوره تولید ، فروش ، خدمات بعد از فروش خودرو، مطابق با تضمین و تعهدات خودرو ساز به مشتریان می باشند.

۵-۳-۴- مسئولیت عرضه کنندگان وسایل نقلیه یدک شونده: کلیه عرضه کنندگان وسایل نقلیه یدک شونده موظف به تضمین کیفیت محصولات خود در طول دوره تضمین و تعهد به مشتریان می باشند.

۵-۳-۵- تضمین قطعات تعویضی در خدمات پس از فروش : کلیه عرضه کنندگان قطعات و مجموعه ها وسایل نقلیه یدک شونده موظف به تضمین محصولات خود در طول دوره تضمین و تعهد در شبکه خدمات پس از فروش میباشند. در مورد خودروهای وارداتی عرضه کنندگان خودرو ملزم به تضمین قطعات تعویضی در دوره ت تضمین و تعهد در شبکه خدمات پس از فروش خودرو می باشند.

۵-۳-۶- شناسایی و ردیابی قطعات / مجموعه ها :

۵-۳-۶-۱- کلیه عرضه کنندگان قطعه / مجموعه ها ملزم به استفاده از سیستم ردیابی محصولات خود بر اساس دستورالعمل های ابلاغی از سوی خودروسازان می باشند ، به گونه ای که امکان شناسایی و ردیابی قطعه - سازنده فراهم شود .

۵-۳-۶-۲- خودروسازان موظف به استفاده از سیستم ردیابی برای کلیه قطعات مهم عملکردی خودرو میباشند ، تا ضمن جلوگیری از ورود قطعه / مجموعه معیوب به خطوط تولید خودرو ، در دوره تضمین و تعهد خودرو ، امکان ردیابی قطعه / مجموعه وجود داشته باشد .

۳-۶-۳۵ عرضه‌کنندگان خودرو . قطعه و مجموعه‌های خودرو ملزم به استقرار سیستم شناسایی و ردیابی قطعات تا پایان سال ۱۳۸۹ بوده و همچنین عرضه‌کنندگان قطعات / مجموعه‌ها ملزم به رعایت این الزامات در خصوص محصولات ارائه شده به شبکه خدمات پس از فروش می‌باشند.

۵-۳-۷- ادعای خسارت قطعات در دوره تضمین :

۵-۳-۷-۱- کلیه خسارات (هزینه‌های تعمیرات ، خواب خودرو ، درمانی و...) در دوران تضمین و تعهد خودرو که بر اساس نظریه کارشناسی خودروساز عیب قطعه تشخیص داده شود ، بعهده عرضه‌کنندگان ، قطعه / مجموعه‌های خودرو است .

۵-۳-۷-۲- کلیه خسارات (هزینه‌های تعمیرات ، خواب خودرو ، درمانی و...) در دوران تضمین و تعهد که بر اساس نظریه کارشناسی پلیس یا کارشناس رسمی دادگستری عیب وسایل نقلیه یدک شونده تشخیص داده شود ، بعهده عرضه‌کنندگان وسایل نقلیه یدک شونده است.

بند: بخودرو سازان موظف به درج الزام به استفاده از وسایل نقلیه یدک شونده استاندارد و دارای مجوز از وزارت صنایع و معادن، توسط مشتریان در قرارداد فروش می‌باشند. بدیهی است جبران خسارت مربوط به عدم استفاده از وسایل نقلیه یدک شونده استاندارد بعهده خودروساز نمی‌باشد.

۵-۳-۷-۳- قطعات برگشتی در دوره تضمین مطابق با آیین‌نامه ادعای خسارت خودروساز ، پس از اخذ قطعه داغی و بررسی کیفی ، منهدم می‌شوند . ضمناً " هزینه قطعات معیوب با احتساب سایر هزینه‌های مترتب ، محاسبه و از مطالبات عرضه‌کننده آن کسر می‌گردد.

۵-۳-۸- توسعه استاندارد های ملی اجباری : به منظور ارتقاء کیفی قطعات و مجموعه های خودرو و وسایل نقلیه یدک شونده، سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تا پایان سال ۱۳۸۹ موظف به توسعه استاندارد های ملی اجباری و نظارت کامل بر توزیع و عرضه کلیه قطعات اصلی مرتبط با کیفیت و ایمنی خودروها و وسایل نقلیه یدک شونده می‌باشد .

۵-۳-۹- تضمین قطعات تعویضی در خدمات پس از فروش : کلیه عرضه کنندگان قطعات / مجموعه های خودرو و وسایل نقلیه یدک شونده ملزم به تضمین قطعات تعویضی ، در دوره تضمین و تعهد در شبکه خدمات پس از فروش خودرو می‌باشند.

۱۰-۳- رسید قطعی قطعه / مجموعه در خودروساز: رسید قطعی قطعه / مجموعه در خودروساز پس از تایید نهایی بر روی خودرو جاری شده انجام می گردد زمان صرف شده جهت صدور رسید قطعی و پرداخت به قطعه / مجموعه ساز فراتر از نظام پرداخت توافق شده با خودروساز نخواهد گردید.

۱۱-۳- کاهش ضریب مراجعه تعمیراتی خودروها در دوره تضمین: کلیه عرضه کنندگان خودرو موظف به الزام شرکتهای عرضه کننده قطعه/ مجموعه ها به کاهش ضریب مراجعه تعمیراتی در دوره تضمین خودروها به شبکه خدمات پس از فروش بدلیل عیوب قطعات مطابق با آئین نامه ارتقاء کیفیت خدمات پس از فروش مطابق زیر می باشند.

تا پایان سال ۱۳۸۹ متوسط ضریب مراجعه سالانه هر خودرو حداکثر ۳

تا پایان سال ۱۳۹۰ متوسط ضریب مراجعه سالانه هر خودرو حداکثر ۲,۵

تا پایان سال ۱۳۹۱ متوسط ضریب مراجعه سالانه هر خودرو حداکثر ۲,۱

۴-۵- ارتقاء کیفیت محصولات از منظر مشتریان: باتوجه به نظرسنجی مستمر وزارت صنایع و معادن از کیفیت اولیه (گذشت سه ماه از تاریخ تحویل خودرو) و کیفیت دوام (۱۵ ماه بعد از دوره کیفیت اولیه) خودروها و انتشار نتایج مربوطه، کلیه عرضه کنندگان خودرو موظفند بگونه ای اقدام نمایند که میزان رضایت مشتریان از کیفیت دوام نسبت به کیفیت اولیه هر محصول بیش از ۵ درصد کاهش نیابد.

۵-۵- ساخت داخلی: کلیه تولید کنندگان خودرو از ابتدای سال ۱۳۹۰ صرفاً مجاز به عرضه محصولات جدیدی در کشور خواهند بود که یکسال پس از شروع مونتاژ کامل و عرضه اولین خودرو حداقل ۲۵ درصد آنها ساخت داخلی باشد.

نمونه: واردات خودروهای خارجی تمام ساخته شده (CBU) که محصول مشابه تولید داخلی دارد، توسط اشخاص حقیقی و حقوقی مجاز نمیباشد. مسئولیت تشخیص موضوع بعهد وزارت صنایع و معادن میباشد.

۶-۵- توسعه صادرات: به ازاء صادرات هر دستگاه خودرو، عرضه خودروهای تولید داخلی براساس جدول ذیل مجاز می باشد.

سال	۹۰	۹۱	۹۲
تعداد خودرو تولید داخلی	۵۰	۴۰	۳۰

۱۳۸۹/۰۵/۲۷

۷ رسیدگی به شکایات: رسیدگی به کلیه شکایات طرف‌های مربوط به این آئین‌نامه، برعهده وزارت صنایع و معادن (براساس دستورالعملی که متعاقبا تدوین و ابلاغ می‌گردد) می‌باشد.